

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi polji. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 3 fl. 60 kr., za pol leta, 1 fl. 80 kr. za četert leta 90 kr. pošiljane po pošti pa za celo leto 4 fl. 20, za pol leta 2 fl. 20 kr., za četert leta 1 fl. 15 kr. nov. dn.

V Ljubljani v sredo 19. marca 1862.

Čudna novica.

Tista kuga, ki se imenuje devetogubnica (Löserdürre, Rinderpest), in se v naše dežele vselej le pritepe iz daljnih (rusovskih in turških) krajev, nikoli pa pri nas domá se ne izcimi, že od leta 1709 Evropo bolj pogostoma obiskuje. Dosihmal je veljalo po vsem svetu za gotovo resnico, da ta kuga se ne prime nobene druge živine kakor le goveje. Al zdaj je nekaj čisto novega in vsem gospodarjem, ki ovce redijo, važnega se zvedilo, in to je, da govejo kugo zamorejo nalesti tudi ovce.

To nam naznanja sledeči

Razglas.

Ob času, ko je v raznih deželah cesarstva goveja kuga devetogubnica razsajala, sta profesor dr. Galambos v Peštu, in deželni živinozdravnik dr. Mareš v Pragi ob enem času se prepričala, da zamorejo tudi ovce, ktere so bile z bolnimi govedi v dotiki, to bolezen od njih nalesti; zavoljo tega je treba k točki 4 §. 53 pravil zastran goveje kuge od leta 1859 še pristaviti, da se morajo iz hlevov, v katerih se je goveja kuga prikazala, vsigdar spraviti ovce.

To se razglašá vsled razpisa slavnega c. k. državnega ministerstva od 11. svečana 1862, št. 1882/104 sploh v spolnovanje gori omenjenega ukaza, ako bi se kadaj utegnili ta kuga lotiti naše dežele.

Od c. k. krajske deželne vlade.

V Ljubljani 2. marca 1862.

Tkavska ščetica ali véliki striček.

(Konec sestavka v 9. listu).

Ščetice sejejo sém ter tjé drugač. V nekterih deželah, kakor na Štajarskem, se seme seje z ozimino vred; na Koroškem ga sejejo zgodaj spomladi na posebne gredice, in sadike, ki so potem tú zrastle, se presadijo med koruzo; na Francozkem sejejo seme mesca sušca na njivo popred dobro obdelano, na Marskem na gredicah zrastle sadike presajajo mesca vélikega srpana ali kimovca (avgusta in septembra).

Vagán semena vaga 42 — 44 funtov in šteje blizo 6 milijonov in 403.000 zrn.

Ščetice se obdelujejo kakor vsak drug sad, ki se okopuje; posebno je to, da se ščeticam perje razpara, da se ne nabera voda (dež) v njih; tudi se mora ščeticam nekoliko koreninskih cimic odščipniti; to stori, da že v 2. letu, ne pa še le v 3. steblo naredijo in cvetejo.

Kakor hitro so glavice odcvele, se morajo odrezati tako, da 6 pavcov dolg recelj obdržijo, in potem na zračen kraj položiti, pa ne na debelo, da se posušijo. Ker pa vse glavice ne odcvetó ob enem, trpi to sekanje glavíc okoli 8 tednov.

Pridelek se loči na 3 sorte: velike, srednje in majhne glavice; po 1000 glavíc se zveže v en snopič.

Cena za 1000 glavíc se spreminja od poldruzega gold. do 3 gold in še čez. Cent ima okoli 3000 glavíc.

Gospodarske skušnje.

(Odgovor na vprašanje zastran drevesnega in vrtnega mrčesa). Prašate nas, kaj bi spomladi storili, da bi pokončali mrčes na drevji, na vrtnih gredah, na zelenjavi itd.? Vzemite klorovega apna! v vodi ga raztopite, pa poškopite kjer vidite kaj gosenc, bolh, uši ali drugzega mrčesa. S kako mastjo zmešano klorovo apno pa namažite na predivo in s tako namazanim predivom ovite drevo kakor s štrikom, in nobena gosenca ne bo lezla na drevo.

(Več sirovega masla ali putra). Po skušnjah „Allg. landw. Z.“ se iz mleka v cinkovih latvicah skor tretji del več sirovega masla dobí kakor iz ravno toliko mleka v prstenih latvicah.

Dober gospodar.

(Dalje.)

4. Dober gospodar snago ljubi povsod. Kadar k takemu hramu prideš, najdeš vse snažno. Dvoriše je pograbljeno, podstenje gladke in pometene, priklet snažen, v hiši vse čisto, posode vse lepe, hiša pobeljena in pometena. Gospodar in gospodinja, deca in družina vsi so snažno in pošteno po svojem stanu oblečeni. Taka snaga in red se nahaja tudi po kletih, v pivnici, po štalah, hlevih, v skednji in na hiši. Neki nereden in malosnažen sosed včasí pride k takemu snagoljubnemu gospodarju sest, kadar on dela in svoje kote snaži, pa mu pravi: „Kako, da se ti to ne vnoža, da vse zmetaš in snažiš; to bi se meni vnožalo delati“. On pa, modrega jezika človek, si vé hitro pomagati in pravi: „Komur se eno delo vnoža, se mu še drugo. Snaga je reč draga!“

5. Dober gospodar je učljiv. — Nauk je njegova prva skrb, kajti on toto resnico pozná, da človek nikdar vsega ne vé, in se skozi več naučí. Tako se marsikaj naučí, kar še prej ni vedil, in pametnejši bo, če le na vse pazi. Povsod ljudje kaj drugega imajo, načišne šege in navade, druge reči, in marsikaj drugače delajo, kakor v njegovem kraju. Pameten, učljiv in dober gospodar vse pogleda, na vse pazi in vse skuša; kar je dobrega in hasnovitega, si shrani in obdrži. — Jaz sem bil nekda v nekem kraju, kjer ljudje mrkevce ali korenja cele njive sejejo in svinje z njimi redijo; kajti korenje je boljša reja kakor repa, ker ima več olja in sladkora v sebi, repa pa imasamo vodo. Moj prijatelj pa, ki je mene večkrat obiskaval (V. F.), stanuje v kraju, kjer mrkevce niso za svinjsko rejo, ampak samo po malem za svojo kuho sejali. Ko mu toto rejo priporočam, začne korenje sejati. Zdaj ga prideluje že več let obilno, in ima lep hasek od njega, da si svinje z njim lepo podhrani.

Neučljivi in topega uma ljudje se posmehavajo, ako vidijo kje kako novo reč, ktera pri njih še ni navadna; če kdo jim kaj takega priporoča, mu pravijo, da tega prej tú ni bilo, pa njihovi starši so brez tega bili, pa so le živeli. Takim se more povedati, da več reči nekda ni bilo, ktere